

Z&PC AQUAFIT CASTRICUM

ALGEMENE REGELS BETREFFENDE ONGEWENST GEDRAG

Wat zegt de wet:

De Nederlandse wetgeving geldt voor iedereen, dus ook voor gebeurtenissen die zich binnen en buiten Aquafit afspelen. In artikel 249 van het Wetboek van Strafrecht staat:

“Hij die ontucht pleegt met zijn minderjarig kind, stiefkind of pleegkind, zijn pupil, een aan zijn zorg, opleiding of waakzaamheid toevertrouwde minderjarige of zijn minderjarige bediende of ondergeschikte, wordt gestraft met een gevangenisstraf van ten hoogste zes jaren of een geldboete van de vierde categorie”.

De zwemvereniging Aquafit voelt zich moreel verplicht voor haar leden/ begeleiders/lesgevers adequate gedragsregels daaromtrent op te stellen. Alle begeleiders/lesgevers dienen kennis te nemen en te dragen van de gedragsregels ter preventie van seksuele intimidatie in de sport tussen begeleider/lesgevendende en de sporter.

Wat is seksueel misbruik:

Er bestaan veel uitingsvormen van seksueel misbruik. Verschillende gedragingen zijn door het duidelijk karakter niet voor tweërlei uitleg vatbaar. Bij andere gedragingen kunnen vloeiende overgangen bestaan tussen wat je wel en wat je niet als seksueel kunt typeren. De volgende definitie geeft daarover duidelijkheid:

“Elke vorm van seksueel gedrag of seksuele toenadering, in verbale, non-verbale of fysieke zin, opzettelijk of onopzettelijk, die door de persoon die het ondergaat als ongewenst of gedwongen wordt ervaren”.

Melding van ongewenst gedrag:

Iedereen binnen de zwemvereniging van Aquafit is verplicht klachten over of signalen van ongewenst gedrag te melden, [in eerste instantie bij de voorzitter van de betreffende commissie](#). Een incident over ongewenst gedrag kan op verschillende zijden aan het licht komen. Een verenigingslid, begeleider/lesgevendende, een kaderlid, afdelingscommissie, bestuur, via de ouders of iemand anders.

Maatregel na de melding:

Degene die de melding ontvangt informeert direct het Dagelijks Bestuur van Aquafit. Het Dagelijks Bestuur dient ervoor zorg te dragen dat de melding met alle zorgvuldigheid wordt omkleed. Het Dagelijks Bestuur wijst desnoods een coördinator aan die het hele proces bewaakt. De ervaring leert dat er in korte tijd heel veel gebeurt en het dan ook aanbeveling verdient het proces middels een logboek zorgvuldig bij te houden.

Coördinatie:

Zodra de coördinator is aangewezen moet deze in overleg met het Dagelijks Bestuur van Aquafit de melding van ongewenst gedrag direct melden bij de KNZB. Ook kan hij daar met eventuele vragen terecht. Uiteraard heeft een en ander ook te maken met juridische stappen die eventueel tegen de zwemvereniging kunnen worden ondernomen.

Betrokkenen dienen door de coördinator erop te worden gewezen dat zij voor het doen van aangifte of advies terecht kunnen bij de afdeling Jeugd- en Zedenzaken van de politie. Ook zal de coördinator Bureau Slachtofferhulp indien nodig moeten inschakelen en erop moeten toezien in overleg met het bestuur of het noodzakelijk is om de gehele vereniging van het voorval in kennis te stellen.

De coördinator dient alleen de feiten van de melding te noteren om te voorkomen dat hij verstrikt raakt in allerlei belangen etc.

Bewijs van goed gedrag:

Een ieder die binnen de zwemvereniging Aquafit zich wil gaan bezig houden met begeleiding en/of lesgevende activiteiten dient op verzoek een bewijs van goed gedrag (VOG) te kunnen overhandigen.

**GEDRAGSREGELS TER PREVENTIE VAN SEKSUELE INTIMIDATIE IN DE
SPORT GERICHT OP BEGELEIDING.**

1. De begeleider moet voor een omgeving en sfeer zorgen waarbinnen de sporter zich veilig voelt (te bewegen).
2. De begeleider onthoudt zich ervan de sporter te bejegenen op een wijze die de sporter in zijn waardigheid aantast, en verder in het privé-leven van de sporter door te dringen dan nodig is voor het gezamenlijk gestelde doel.
3. De begeleider onthoudt zich van elke vorm van seksueel machtsmisbruik of seksuele intimidatie tegenover de sporter.
4. Seksuele handelingen en seksuele relaties tussen de begeleider en de jeugdige sporter tot 18 jaar zijn onder geen beding geoorloofd en worden beschouwd als seksueel misbruik.
5. De begeleider mag de sporter niet op zodanige wijze aanraken dat de sporter en/of de begeleider deze aanraking naar redelijke verwachting als seksueel of erotisch van aard zal ervaren, zoals doorgaans het geval zal zijn bij het doelbewust (doen) aanraken van geslachtsdelen, billen en borsten.
6. De begeleider onthoudt zich van seksueel getinte verbale intimiteiten.
7. De begeleider zal tijdens training(stages), wedstrijden en kampreizen gereserveerd en met respect omgaan met de sporter en de ruimten waarin de sporter zich bevindt, zoals de douches, kleed- en hotelkamer.
8. De begeleider heeft de plicht de sporter te beschermen tegen schade en (machts)misbruik als gevolg van seksuele intimidatie. Daar waar bekend of geregeld is wie de belangen van de (jeugdige) sporter behartigt, is de begeleider verplicht met deze personen of instanties samen te werken opdat zij hun werk goed kunnen uitoefenen.
9. De begeleider zal de sporter geen (im)materiële vergoedingen geven met de kennelijke bedoeling tegenprestaties te vragen. Ook de begeleider aanvaardt geen financiële beloning of geschenken van de sporter die in onevenredige verhouding tot de gebruikelijke dan wel afgesproken honorering staan.
10. De begeleider zal er actief op toezien dat de regels door iedereen die betrokken is bij de sporter worden nageleefd. Indien hij gedrag signaleert dat niet in overeenstemming is met de regels zal hij de betreffende persoon daarop aanspreken.
11. In die gevallen waarin de gedragsregels niet (direct) voorzien, ligt het binnen de verantwoordelijkheid van de begeleider in de geest hiervan te handelen.

TOELICHTING OP DE GEDRAGSREGELS

Ad 1

De sporter moet als mens worden gerespecteerd. Er mag geen onderscheid worden gemaakt naar of nadruk gelegd worden op godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht, nationaliteit, seksuele gerichtheid, culturele achtergrond, leeftijd, lichamelijke kenmerken of burgerlijk staat. Dat betekent dat de sporter zich zowel tijdens het sporten maar ook daarbuiten, bijvoorbeeld in de kleedruimtes, veilig moet voelen en het gevoel moet hebben dat hij zich -letterlijk- vrij kan bewegen.

Ad 2

Hierbij gaat het erom dat de begeleider niet onnodig indringt in het privéleven van de sporter, bijvoorbeeld door het stellen van vragen, het maken van afspraken, het opnemen van contact, etcetera. Als het echt nodig is, bijvoorbeeld vanwege belangen van de sporter, kan hierop natuurlijk een uitzondering worden gemaakt.

Ad 3

De begeleider mag zijn specifieke situatie en relatie niet gebruiken voor doeleinden ten eigen nutte, welke in strijd zijn met zijn verantwoordelijkheid voor de sporter of die de grenzen van de relatie overschrijden. Grensoverschrijdend kan bijvoorbeeld zijn:

- Bevrediging van eigen seksuele en/of agressieve verlangens;
- Een seksueel/erotisch geladen sfeer scheppen;
- De sporter op een niet functionele wijze bekijken, waarbij de ogen gericht zijn op de geslachtskenmerken;
- Met seksueel gedrag ingaan op verliefde gevoelens, seksuele verlangens of fantasieën van de sporter;
- Vormen van aanranding;
- Exhibitioneren.

In de (professionele) relatie met de sporter kunnen bij beide gevoelens ontstaan die zich niet verhouden met de relatie tot het trainen, begeleiden en dergelijke. Deze gevoelens kunnen bijvoorbeeld zijn: verliefdheid, afkeer of agressie. Beide partijen moeten alert zijn op deze gevoelens. De begeleider moet, zelfs als de sporter dat verlangt of daartoe uitnodigt, dan ook niet metterdaad ingaan op seksuele en/of al dan niet agressieve toenaderingspogingen, dan wel zelf dergelijke toenaderingspogingen ondernemen. Seksuele handelingen en (geforceerde) seksuele relaties tussen begeleider en sporter worden ten sterkste afgeraden. Door partijen moeten zo snel mogelijk maatregelen worden genomen ter voorkoming van escalatie van hun 'relatie', in welke vorm dan ook. Hierbij kan gedacht worden aan verbreking van één van de twee verhoudingen, die van de seksuele –of begeleidingsrelatie.

Ad 4

Tussen volwassenen en jeugdigen is sprake van een natuurlijk overwicht. Het natuurlijk overwicht van de 'dader' en angst voor de gevolgen maken het vele malen moeilijker om hem 'lik op stuk' te geven bij ongewenst gedrag. Al dan niet jeugdige sporters die op het moment zelf wel positief staan tegenover seksueel contact, bijvoorbeeld omdat zij verliefd zijn op de begeleider, realiseren zich vaak pas achteraf dat bij het gebeurde vele vraagtekens zijn te plaatsen. Veelal blijkt dan dat hun eventuele instemming op dat moment niet écht' was.

Ad 5

Uitgangspunt is dat de sporter het als seksueel intimiderend ervaart. Dit kan bijvoorbeeld zijn:

- bij begroeten of afscheid nemen te lang de hand vasthouden
- iemand naar je toe trekken om te kussen
- zich tegen de sporter aandrukken
- andere ongewenste aanrakingen

De begeleider dient ervoor te zorgen dat daar waar lichamelijk contact noodzakelijk en functioneel is voor de sportbeoefening, dit contact of deze aanrakingen nooit verkeerd –in de zin van seksueel intimiderend- kan worden geïnterpreteerd.

Ad 6

Hierbij kan gedacht worden aan:

- Seksueel getinte opmerkingen en insinuaties, zoals grove taal en schuine moppen, onder het mom van 'dat moet kunnen'
- Het stellen van niet functionele vragen –vaak onnodig in detail- over het seksleven van de sporter, bijvoorbeeld over masturbatie, frequentie en vormen van vrijen.

Ad 7

Gereserveerd en met respect omgaan met de sporter betekent bijvoorbeeld dat :

- De begeleider en de sporter bij voorkeur niet met z'n tweeën op reis gaan, maar met bijvoorbeeld een extra begeleider of meerdere sporters
- De begeleider en sporter in ieder geval niet op één kamer slapen
- De sporter bij voorkeur niet alleen thuis bij de begeleider wordt ontvangen.

Gereserveerd en met respect omgaan met de ruimtes waarin de sporter zich kan bevinden betekent dat de sporter zich daar veilig moet voelen, zijn privacy is gewaarborgd en sociale controle niet is uitgesloten.

Hierbij kan onder andere gedacht worden aan:

- Het niet zonder aankondiging de kleed- of hotelkamer betreden.
- Het open laten staan van de deur na het binnentreden, tenzij duidelijk is dat beiden behoefte hebben aan een zekere privacy dan wel overleg met de sporter niet in de kleed- of hotelkamer houden, maar in een niet-intieme ruimte. Een uitzondering wordt uiteraard gemaakt voor het coachen tijdens wedstrijden, dan is het veelal noodzakelijk zich ergens rustig terug te trekken.

Ad 8

Binnen zijn mogelijkheden heeft de begeleider de verantwoordelijkheid voor de veiligheid en het welzijn van de sporter. De begeleider zal de daarvoor redelijke en noodzakelijke maatregelen moeten nemen ter voorkoming van lichamelijke en geestelijke schade en misbruik veroorzaakt door seksuele intimidatie. De begeleider zal moeten samenwerken met of van informatie voorzien van bijvoorbeeld jeugdconsulenten, vertrouwenspersonen of ouders. De begeleider zal feiten van vertrouwelijke aard, aan hem toevertrouwd, te allen tijde dienen te respecteren. Er zullen slechts mededelingen aan derden worden gedaan, indien ook maar mogelijk in overleg met de sporter, wanneer hij ervan overtuigd is dat de belangen van de sporter of zijn omgeving hiermee zullen zijn gediend.

Ad 9

Door vergoedingen dreigen de objectiviteit van het handelen en de onafhankelijke positie van de begeleider dan wel de sporter in het gedrang te komen. Hierdoor kan een voedingsbodem ontstaan voor seksuele intimidatie en seksueel misbruik.

Ad 10

De begeleider heeft een voorbeeldfunctie. Hij zal maatregelen moeten nemen op het moment dat hij grensoverschrijdend gedrag constateert. In eerste instantie dient hij de betreffende persoon erop aan te spreken. In tweede instantie het bevoegd gezag, dat wil zeggen het bestuur of directie zwembad. De sporter zal ook geholpen moeten worden. De begeleider kan hem bijvoorbeeld verwijzen naar de vertrouwenspersoon van de KNZB . of een klacht laten indienen.

(De VCP van de KNZB is Petra van den Hoek.

U kunt met haar in contact komen via vcp@knzb.nl of telefoonnummer 06-55440359).

Ad 11

Dit betekent dat de begeleider ook alert moet zijn op gedragingen die niet direct seksueel intimiderend zijn, maar wel als grensoverschrijdend worden ervaren. Ook in dit geval dienen door hem passende maatregelen genomen te worden, zoals het aanspreken van de betreffende persoon.